

This question paper contains 14 printed pages]

TA—35—2024

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2024

MANAGEMENT ACCOUNTING

Paper II (BC-6.2)

(Thursday, 28-11-2024)

Time : 10.00 a.m. to 1.00 p.m.

Time—3 Hours

Maximum Marks—75

N.B. :— (1) Q. No. 1 is compulsory.

प्रश्न क्र. 1 अनिवार्य आहे.

(2) Figures to the right indicate full marks.

उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

(3) Use of simple non-programmable calculator is allowed.

साधा गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.

1. The Madhav Company Ltd. is considering the purchase of a new machine. Two alternatives A and B have been suggested, each having an initial cost of Rs. 4,00,000 :

20

Year	Cash Inflows	
	Machine 'A'	Machine 'B'
1	40,000	1,20,000
2	1,20,000	1,60,000
3	1,60,000	2,00,000
4	2,40,000	1,20,000
5	1,60,000	1,80,000

P.T.O.

The company has a target of return on capital of 10% and the present value of Re. 1 at 10% discount is as follows :

Year	Present Value
1	0.91
2	0.83
3	0.75
4	0.68
5	0.62

On this basis, you are required to compare the net present value of the machine and advise which machine should be purchased employing discounted cash flow method.

माधव कं. लिमिटेड एक नवीन यंत्र खरेदी करण्याचा विचार करित आहे. दोन पर्यायी यंत्रे 'अ' आणि 'ब' सुचविण्यात आली असून प्रत्येक यंत्राची मुळ किंमत 4,00,000 रु. आहे :

वर्षे	रोख आंतरप्रवाह	
	यंत्र 'अ'	यंत्र 'ब'
1	40,000	1,20,000
2	1,20,000	1,60,000
3	1,60,000	2,00,000
4	2,40,000	1,20,000
5	1,60,000	1,80,000

कंपनीने भांडवलावर 10% या दराने मिळकतीचे लक्ष निश्चित केले असून 10% अपहार लक्षात घेऊन 1 रु. चे वर्तमान मुल्य खालीलप्रमाणे आहे :

वर्षे	वर्तमान मुल्य
1	0.91
2	0.83
3	0.75
4	0.68
5	0.62

वरील माहितीच्या आधारे यंत्राच्या शुद्ध वर्तमान मुल्याची तुलना करा आणि अपहारित रोख प्रवाह पद्धतीचा वापर करून कोणते यंत्र खरेदी करावे यासंबंधी सल्ला द्या.

2. The following is the Balance Sheet of “Prathamesh Co. Ltd.” as on 31st Dec., 2022 :

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Creditors	1,74,000	Cash	60,000
Provision for taxation	16,000	Debtors	1,20,000
Outstanding expenses	10,000	Inventory	1,60,000
Long-term loan	50,000	Fixed Assets	1,60,000
Share capital	1,60,000		
Reserve	60,000		
Profit and Loss Account	30,000		
	5,00,000		5,00,000

P.T.O.

WT

(4)

TA—35—2024

Other Information :

Net sales : Rs. 6,00,000

Cost of goods sold : Rs. 4,50,000

Opening Inventory : Rs. 2,00,000

Calculate :

- (1) Current ratio
- (2) Liquid ratio
- (3) Debtors turnover ratio
- (4) Inventory turnover ratio.

प्रथमेश कंपनी ली. चे 31 डिसेंबर, 2022 चे स्थितीविवरण खालीलप्रमाणे आहे :

देयता	रु.	संपत्ती	रु.
उत्तमर्ण	1,74,000	रोख	60,000
करासाठी तरतूद	16,000	अधमर्ण	1,20,000
अदत्त व्यय	10,000	स्कंध	1,60,000
दीर्घकालीन कर्ज	50,000	स्थिर संपत्ती	1,60,000
भाग भांडवल	1,60,000		
संचिती	60,000		
लाभ-हानि लेखा	30,000		
	5,00,000		5,00,000

WT

(5)

TA—35—2024

इतर माहिती :

निव्वळ विक्री : 6,00,000 रु.

विक्रीत वस्तुचे लागत मुल्य : 4,50,000 रु.

आरंभीचे स्कंध : 2,00,000 रु.

खालील अनुपात काढा :

- (1) चल अनुपात
- (2) तरल अनुपात
- (3) अधमर्ण आवर्त अनुपात
- (4) स्कंध आवर्त अनुपात.

Or/किंवा

The following are the financial statement of Rajesh Co. Ltd. :

Profit and Loss Account

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Opening Stock	800	Sales	90,000
Purchases	40,000	Closing Stock	1,000
Carriage	1,200		
Gross Profit	49,000		
	91,000		91,000

P.T.O.

WT

(6)

TA—35—2024

Office exp.	20,000	Gross Profit	49,000
Administration exp.	23,000		
Selling exp.	5,500		
Net Profit	500		
	49,000		49,000

Balance Sheet

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Capital	8,000	Fixed Assets	3,000
Reserve	1,500	Stock	1,000
P&L A/c	500	Debtors	1,500
Bank overdraft	1,000	B/R	2,500
Creditors	1,000	Bank	4,000
Bills Payable	3,000	Cash	3,000
	15,000		15,000

Calculate :

- (1) Current ratio
- (2) Debtors turnover ratio
- (3) Stock turnover ratio
- (4) Gross profit ratio.

राजेश कं. लि. ची वित्तीय विवरणे खालीलप्रमाणे :

लाभालाभ लेखा

विवरण	रु.	विवरण	रु.
प्रारंभिक स्कंध	800	विक्री	90,000
खरेदी	40,000	अंतिम स्कंध	1,000
वाहतुक	1,200		
सकल नफा	49,000		
	91,000		91,000
कार्यालय व्यय	20,000	सकल नफा	49,000
प्रशासनिक व्यय	23,000		
विक्री व्यय	5,500		
निव्वळ नफा	500		
	49,000		49,000

स्थिती विवरण

देयता	रु.	संपत्ती	रु.
भांडवल	8,000	स्थिर संपत्ती	3,000
संचिती	1,500	स्कंध	1,000
नफा-तोटा खाते	500	ऋणको	1,500
अधिकोष अधिविकर्ष	1,000	प्राप्य विपत्र	2,500

P.T.O.

WT

(8)

TA—35—2024

धनको	1,000	अधिकोष	4,000
देय विपत्र	3,000	रोख	3,000
	15,000		15,000

आगणन करा :

- (1) चल अनुपात
- (2) अधमर्ण आवर्त अनुपात
- (3) स्कंध आवर्त (उलाढाल) अनुपात
- (4) सकल लाभ अनुपात.

3. From the following income statement of the Sun Ltd., prepare a comparative income statement and interpret the results : 15

Income Statement

Particulars	2022	2023
To Cost goods sold	2,70,000	2,92,000
To Gross Profit	1,22,000	1,18,000
	3,92,000	4,10,000
To Administrative Expenses	60,000	63,000
To Selling Expenses	30,000	35,000
To Net Profit	32,000	20,000
	1,22,000	1,18,000

WT

(9)

TA—35—2024

By Sales	4,00,000	4,20,000
Less : Returns	8,000	10,000
	3,92,000	4,10,000
By Gross Profit b/d	1,22,000	1,18,000
	1,22,000	1,18,000

सन कंपनीच्या उत्पन्न विवरणाच्या आधारावर तुलनात्मक उत्पन्न विवरण तयार करून मत व्यक्त करा :

उत्पन्न विवरण

विवरण	2022	2023
विक्रय परिव्यय	2,70,000	2,92,000
सकल लाभ	1,22,000	1,18,000
	3,92,000	4,10,000
प्रशासनिक व्यय	60,000	63,000
विक्री व्यय	30,000	35,000
शुद्ध नफा	32,000	20,000
	1,22,000	1,18,000
विक्री	4,00,000	4,20,000
वजा : परत	8,000	10,000
	3,92,000	4,10,000

P.T.O.

WT

(10)

TA—35—2024

सकल लाभ	1,22,000	1,18,000
	1,22,000	1,18,000

Or/किंवा

Prepare an estimate of working capital requirement from the following information of a trading concern :

Annual Sales	2,00,000 units
Selling price	Rs. 10 per unit
Percentage of Net Profit	20%
Credit period allowed to customers	8 weeks
Credit period allowed by suppliers	4 weeks
Average stock holding in term of sales requirement	12 weeks

Allow 10% for contingencies.

खाली दिलेल्या एका व्यापारी संस्थेच्या माहितीवरून आवश्यक अनुमानित कार्यकारी भांडवल तयार करा :

वार्षिक विक्री	2,00,000 units
विक्री किंमत	Rs. 10 per unit
विक्री वरील निव्वळ नफ्याचे प्रतिशत प्रमाण	20%
ग्राहकाना मान्य करण्यात आलेला उधारीचा कालावधी	8 आठवडे
पुरवठादारांनी मान्यता दिलेला आधारीचा कालावधी	4 आठवडे
विक्रीच्या आवश्यकतेनुसार सरासरी स्कंध धारणा कालावधी	12 आठवडे
संभाव्य खर्चासाठी 10% मान्य.	

4. The following information is related to Omsai Ltd. for the year ended 2022 :

Particulars	Actual (Rs.)	Budgeted (Rs.)
Sales	3,60,000	3,00,000
Direct Material	1,50,000	1,20,000
Direct Labour	30,000	42,000
Administrative Exp.	60,000	42,000
Finance Exp.	9,000	12,000
Selling Exp.	42,000	30,000
Total Cost	2,91,000	2,46,000
Profit before tax	69,000	54,000
Tax	15,000	12,000
Net Profit after tax	54,000	42,000

Prepare responsibility accounting report for the profit centre showing there in variances from budget in absolute figures and also in percentage form.

ओमसाई लि. शी संबंधित 2022 रोजी संपणाच्या वर्षाची माहिती खालीलप्रमाणे आहे :

विवरण	प्रत्यक्ष (रु.)	अंदाजपत्रकीय (रु.)
विक्री	3,60,000	3,00,000

P.T.O.

WT

(12)

TA—35—2024

प्रत्यक्ष सामुग्री	1,50,000	1,20,000
प्रत्यक्ष मजुरी	30,000	42,000
प्रशासनिक खर्च	60,000	42,000
वित्तीय खर्च	9,000	12,000
विक्री खर्च	42,000	30,000
एकूण परिव्यय	2,91,000	2,46,000
करापूर्वीचा लाभ	69,000	54,000
कर	15,000	12,000
करानंतर निव्वळ नफा	54,000	42,000

वरील माहितीवरून लाभ केन्द्राचा उत्तरदायित्व अहवाल तयार करून त्यात परिपूर्ण संख्येच्या व प्रतिशत स्वरूपातील विचरने दाखवा.

Or/किंवा

Aditi Co. Ltd. is considering the purchase of a new machine. Alternative machines (A and B) have been suggested each having an initial cost of Rs. 1,00,000 :

Year	Cash Inflows	
	Machine 'A'	Machine 'B'
1	40,000	50,000
2	35,000	40,000
3	25,000	30,000
4	20,000	30,000

The company has a target of return on capital of 12% and the present value of Re. 1 at 12% discount is as given below :

Year	Present Value
1	0.893
2	0.797
3	0.712
4	0.635

On the basis you are required to compare the net present value of the machines and advise (suggest) which machine should be purchased employing discounted cash flow method.

आदिती प्रमंडळ मर्यादित एक नवीन यंत्र खरेदी करण्याचा विचार करित आहे. दोन पर्यायी यंत्रे (अ आणि ब) सुचविण्यात आली असून प्रत्येक यंत्राची मुळ किंमत 1,00,000 रु. आहे :

वर्षे	रोख आंतरप्रवाह	
	यंत्र 'अ'	यंत्र 'ब'
1	40,000	50,000
2	35,000	40,000
3	25,000	30,000
4	20,000	30,000

P.T.O.

प्रमंडळाने भांडवलावर 12% दराने मिळकतीचे लक्ष निश्चित केले आहे. 12% अपहार लक्षात घेऊन 1 रु. चे वर्तमान मुल्य खालीलप्रमाणे राहिल :

वर्षे	वर्तमान मुल्य
1	0.893
2	0.797
3	0.712
4	0.635

वरील माहितीच्या आधारे यंत्राच्या शुद्ध वर्तमान मुल्याची तुलना करा आणि अपहारित रोख प्रवाह पद्धतीचा वापर करून कोणते यंत्र खरेदी करावे यासंबंधीचा सल्ला द्या.

5. Write short notes on (any two) : 10

- (i) Methods of Financial Statement Analysis
- (ii) Advantages of Ratio Analysis
- (iii) Importance of Working Capital
- (iv) Advantages of Responsibility Account.

खालीलवर संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) वित्तीय विवरण विश्लेषण पद्धती
- (ii) अनुपात विश्लेषणाचे फायदे
- (iii) कार्यकारी भांडवलाचे महत्व
- (iv) उत्तरदायित्व लेखांकनाचे फायदे.